

**Từ câu
chuyện
tới trò chơi –
có sẵn
trong ngôn
ngữ của bạn**

Tình yêu ngôn ngữ bắt đầu trong những vòng tay yêu thương*. Đọc sách là một hoạt động mang tính sẻ chia thú vị dành cho ba mẹ và con cái, và trải nghiệm này cũng phát triển kỹ năng ngôn ngữ, lời nói, nghe hiểu, kỹ năng tập trung và vốn từ vựng của trẻ.

Thông qua việc kể chuyện cho con nghe, bạn cũng có thể giúp con dễ dàng tham gia vui chơi cùng nhóm bạn ở sân vui chơi, nhà trẻ, trường mẫu giáo, câu lạc bộ, thư viện hoặc sân chơi nhỏ.

Nội dung của các trò chơi trẻ em và những mối quan hệ được tạo ra trong trò chơi có thể được tăng cường, thậm chí vượt qua các ranh giới ngôn ngữ, với chứng chỉ kể chuyện, những câu chuyện gia đình hoặc phương pháp xây dựng câu chuyện, trong đó người lớn viết ra câu chuyện được một đứa trẻ kể lại chính xác tới từng từ.

Hãy kể những câu chuyện và truyền cổ tích!

TRUYỀN CẢM HỨNG

Người kể chuyện truyền cảm hứng luôn cho trẻ cơ hội được ngạc nhiên và suy nghĩ, tạo cho trẻ không gian để ngẫm nghĩ và đưa ra những phản ứng, khuyến khích trẻ chia sẻ những trải nghiệm và không giải thích câu chuyện quá chi tiết.

Trẻ được trao cơ hội ảnh hưởng đến mức độ hấp dẫn của giờ kể chuyện thông qua ngữ điệu, những cử chỉ và các câu

hỏi khôi hài của người kể chuyện cũng như việc cùng nhìn vào các bức tranh với nhau. Câu chuyện đã gợi lên những suy nghĩ và cảm xúc gì? Bài học hoặc thông điệp chính của câu chuyện phát triển trong tiềm thức của trẻ, và dần dần các mảnh khác nhau sẽ tìm thấy vị trí của chúng.

LÀM QUEN VỚI CÂU CHUYỆN

Bạn nên làm quen với câu chuyện trước khi kể cho trẻ nghe bằng cách hiểu được cốt truyện và tạo ra một loạt các hình ảnh tinh thần về các tình huống và các nhân vật. Học thuộc một vài câu điển hình là đủ. Bạn không cần phải đọc đúng từng từ một so với câu chuyện gốc. Hình ảnh tinh thần của người kể chuyện cám dỗ trí tưởng tượng của trẻ khi trẻ tin vào câu chuyện.

LẮP LẠI

Những yếu tố cơ bản của một câu chuyện cổ tích thú vị hoặc câu chuyện thể loại khác bao gồm:

- Cốt truyện “Ngày xưa ngày xưa...”
(giả vờ rằng chuyện đó có thể đã từng xảy ra)
- cốt truyện và nhân vật rõ ràng
- sự tranh đấu giữa cái thiện và cái ác
- anh hùng vượt qua những trở ngại, khó khăn
- cái kết có hậu.

Một đứa trẻ hứng thú với câu chuyện có liên quan đến suy nghĩ hiện tại của chúng. Bạn nên tiếp tục đọc hoặc kể câu chuyện cho trẻ nghe miễn là chúng vẫn muốn nghe lại câu chuyện. Nỗi sợ hãi thì cũng thú vị đó, nhưng câu chuyện không được phép quá thú vị, vì tất cả những đứa trẻ có cách phản ứng khác nhau. Bạn không được để trẻ ở một mình với nỗi sợ hãi.

* Päivi Heikkilä-Halttunen

CÓ THỂ TÌM THẤY NHỮNG CÂU CHUYỆN Ở ĐÂU?

Danh sách các cuốn sách khuyến khích việc kể chuyện của **Chứng chỉ kể chuyện**, nêu cụ thể mỗi cuốn sách được viết ở những ngôn ngữ nào trong thư viện. Điều này có nghĩa là một nhóm trẻ có thể cùng một lúc chọn một cuốn sách mà các gia đình có thể đọc bằng ngôn ngữ mẹ đẻ của họ. Bằng cách này, những câu chuyện quen thuộc giúp tạo ra một nền tảng cho hình ảnh được chia sẻ trong các trò chơi nhập vai sáng tạo - thậm chí vượt qua cả ranh giới ngôn ngữ.

Những câu chuyện liên quan đến những món đồ và những bức ảnh gia đình khiến trẻ em thích thú và được “thuần hóa”. Khi được chia sẻ trong một nhóm trẻ em, những câu chuyện như vậy cũng có thể cung cấp chất liệu cho các trò chơi chia sẻ.

Những câu chuyện tưởng tượng mà trẻ tự nghĩ ra cũng có thể đóng vai trò là điểm khởi đầu hoặc hương vị bổ sung cho các trò chơi sáng tạo của nhóm. Ví dụ, trong **phương pháp xây dựng câu chuyện**, người lớn nói: “Hãy kể một câu chuyện hoặc truyện cổ tích theo cách con muốn. Cô sẽ viết lại chi tiết những gì con kể lại, theo cách kể của con. Khi câu chuyện được hoàn tất, cô sẽ đọc to cho con nghe để con có thể sửa lại nếu muốn.” Trong phương pháp xây dựng câu chuyện, người lớn không đoán trước, hướng dẫn thảo luận hay đánh giá câu chuyện. Người kể chuyện quyết định họ muốn kể những gì, cách họ muốn kể câu chuyện và những chi tiết nào họ muốn bỏ qua.

Làm giàu trải nghiệm vui chơi với các câu chuyện và truyền cổ tích!

CHA MẸ CÓ THỂ HỖ TRỢ TRẺ VUI CHƠI

Cha mẹ có thể chia sẻ những quan sát của họ về những điều truyền cảm hứng cho trẻ về những câu chuyện. Điều này giúp chúng ta biết được các chủ đề mà mỗi đứa trẻ quan tâm dựa trên những câu chuyện đã trở nên quen thuộc với cả nhóm.

Các câu chuyện được lặp lại thông qua hoạt động vẽ, hát, nhảy và các phương pháp khác tại nhà trẻ, câu lạc bộ, sân chơi và thư viện trong giờ kể chuyện bằng các ngôn ngữ khác nhau. Những hoạt động này giúp trẻ tìm thấy những quan điểm khác nhau về các sự kiện của câu chuyện, mở rộng tầm nhìn và truyền cảm hứng cho nhau.

Bằng cách này, việc xây dựng các khối của **trò chơi dựa trên câu chuyện** giữa trẻ và người lớn có thể được tạo ra từ những câu chuyện truyền cảm hứng cho trẻ nhiều nhất, bằng

- cách điều chỉnh những câu chuyện hoặc kết hợp các yếu tố từ những câu chuyện khác nhau. Cùng xây dựng câu chuyện với trẻ bằng cách thỏa thuận – một tình huống tưởng tượng
- nhân vật mỗi trẻ tự lựa chọn
 - nguyên tắc hướng dẫn cách thực hiện các vai diễn
 - một cốt truyện sơ bộ bắt đầu tiến triển trong trò chơi.

SÂN CHƠI VÀ NHÀ TRẺ CÓ THỂ HỖ TRỢ CON TRẺ VUI CHƠI

Trong các trò chơi dựa trên câu chuyện của trẻ em dưới độ tuổi đến trường, nhà giáo dục chuyên nghiệp đưa trẻ vào trò chơi với những bộ đồ hóa trang, đóng vai những nhân vật tưởng tượng. Bởi vì ngày càng có nhiều những trò chơi của trẻ nhỏ tuổi thiếu đi sự tham gia của trẻ lớn tuổi hơn để truyền đạt truyền thống của trò chơi nên người lớn là cần thiết trong những trò chơi đó.

Khi đóng vai các nhân vật, trong khi hỗ trợ những sáng kiến và tương tác lẫn nhau của trẻ, người lớn có cơ hội kín đáo giới thiệu những tình tiết ngạc nhiên và đầy thử thách trong trò chơi và giúp đỡ những trẻ gặp khó khăn khi tham gia trò chơi.

Ngày hôm sau, bạn thảo luận với những đứa trẻ về những gì thực sự đã xảy ra và suy nghĩ về phần tiếp theo đầy cảm hứng, mang theo những tình tiết cốt truyện kịch tính. Các nhà giáo dục chuyên nghiệp của trẻ em dưới tuổi đi học tích cực tham gia phát triển cốt truyện và môi trường trò chơi, đảm phán các quy tắc của trò chơi, sát cánh và bình đẳng với trẻ.

Đây là một trò chơi, không phải diễn tập một vở kịch. Tôn trọng ý tưởng của trẻ và lắng nghe chúng – nắm bắt những khơi dầu do trẻ tạo ra – là tiền đề cho những trò chơi hay. Ban đầu, người lớn cảm thấy khó khăn khi bước vào vai trò của họ trong trò chơi và chơi nó một cách đáng tin cậy, nhưng có công mài sắt, có ngày nên kim. Một trò chơi và một câu chuyện cổ tích có cấu trúc rất giống nhau. Chuyển thể thế giới tưởng tượng trong một câu chuyện cổ tích được lựa chọn tốt thành một trò chơi là một trong những cách quảng bá trò chơi hiệu quả nhất. •

Lähde: Hakkarainen, P. & Bredikyte, M. 2013.
Kehittävän leikkipedagogiikan perusteet.

Helsinki

HYVINKÄÄ

PORVOO BORGÅ

Julkaistu 2018 Etelä-Suomen
aluehallintoviraston rahoituksella.

Merkityksellinen Suomessa -toimintaohjelman
tavoitteita tukeva Satukaravaani-hanke /
Helsingin, Hyvinkään, Kirkkonummen ja
Porvoon kirjastot ja varhaiskasvatus